

Купрієвич В.О.

кандидат педагогічних наук,

ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

м. Київ

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНИХ ФАХІВЦІВ

Анотація. Автор визначає значущість розвитку професійної компетентності здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти як фактору формування конкурентоздатних фахівців

Ключові слова: професійна компетентність, заклад професійної (професійно-технічної) освіти, професійна мобільність, кваліфікований робітник, конкурентоздатний фахівець.

Основний виклад матеріалу. Головне завдання сучасної системи професійної (професійно-технічної) освіти – підготовка кваліфікованого та конкурентоздатного фахівця, який не лише володіє певним рівнем знань, умінь і навичок, але й може практично застосувати їх у своїй професійній діяльності. За умов якісних змін, технологічних інновацій, що відбуваються в сучасному суспільстві, професійна (професійно-технічна) освіта має забезпечувати формування сукупності інтегрованих знань, умінь та якостей особистості – професійну компетентність фахівця.

У сучасній «Енциклопедії освіти» зазначено, що «Підготовка до трудової діяльності – це планомірні, організовані заходи, спрямовані на засвоєння професійних знань, оволодіння вміннями і навичками, формування професійно важливих якостей особистості, що відповідають вимогам професії. Здійснюється в системі неперервної професійної освіти, починаючи з трудового виховання і профільного навчання у вищих навчальних закладах, інститутах післядипломної освіти та на курсах перепідготовки кадрів» [1, с. 676]. Отже, підготовка до трудової (професійної) діяльності передбачає передусім розвиток

і формування особистості, яка здобуває певну професію, ґрунтуючись на педагогічних умовах, що спрямовують процес фахової підготовки на успішне становлення майбутнього конкурентоздатного професіонала.

Сьогодні основна мета освіти – навчити вчитися, навчати так, щоб здобувачі освіти отримали роботу і вміли адаптуватися до нових умов. Цієї мети можливо досягнути за умови, що сам викладач буде вчитися, не буде інертним. Це потребує від викладача зміщення акцентів у освітній діяльності з інформаційної до організаційно-управлінської площини. При цьому викладач повинен здійснювати постійний пошук нових форм і методів навчання, сформуванню власну філософію викладання.

Педагогічне управління процесом формування професійної компетентності здобувачів освіти відкриває нові можливості для оптимізації освітнього процесу, докорінної зміни технології отримання нових знань та становлення педагогічної майстерності викладача. Результати вивчення проблеми оптимізації освітнього процесу вказують на те, що педагогічне управління повинно бути постійною складовою професійної підготовки здобувача освіти, який повинен сприймати, аналізувати, обробляти, застосовувати, оцінювати інформацію, що до нього надходить, уміти вчитися, регулювати та корегувати складові освітнього процесу. Виконання цих функцій неможливе без розвитку самостійності та здатності критично мислити. Завдання педагогічного колективу закладу професійної (професійно-технічної) освіти – підготувати висококваліфікованих фахівців, основними рисами яких повинні бути високий професійний рівень знань, уміння й бажання брати на себе відповідальність під час прийняття рішень тощо. Досвід свідчить, що лише за умов координації зусиль усього педагогічного колективу, зосередження його уваги на вирішенні конкретної педагогічної проблеми можна значно підвищити ефективність і результативність освітнього процесу.

Питання формування професійної компетентності фахівців є надзвичайно актуальним, так як сучасний ринок праці потребує кваліфікованих конкурентоздатних фахівців, які використовують на практиці технічні

інструменти та методи сучасного виробництва. Сучасна економічна ситуація потребує наявності у фахівця не тільки глибоких професійних знань і навичок швидкого оволодіння новітніми технологіями, а й уміння прогнозувати та орієнтуватися в складних виробничих і суспільних ситуаціях, приймати відповідальні рішення тощо.

Таким чином, майбутній конкурентоздатний фахівець успішно здійснює професійну діяльність, володіє компетенціями у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією, має світоглядні, морально-етичні та громадські якості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Підготовка до трудової діяльності / Енциклопедія освіти. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – С. 676.
2. Сергеева Л. М. Механізми управління конкурентоспроможністю професійно-технічного навчального закладу / Л. М. Сергеева // Культура цільового управління в національній системі освіти: гуманістичний контекст: кол. моногр. / О. Л. Ануфрієва, Т. І. Бурлаєнко, Г. А. Дмитренко, Н. А. Зінчук, Л. М. Сергеева [та ін.]; за заг. ред. Г. А. Дмитренка, В. В. Олійника // Луцьк: Вежа-Друк. 2017. С. 245–254.
3. Сергеева Л. М. Управління розвитком професійно-технічного навчального закладу: теорія і методика: Монографія / за наук. ред. В. В. Олійника. – К. – Херсон: Айлант, 2013. – 452 с.
4. Стойчик Т. І. Конкурентоздатний фахівець – сучасна стратегія закладу професійної освіти // Професійна освіта. – 2019. – № 2(83). – С. 51-55.